

T.C.

YARGITAY

9. Hukuk Dairesi

Esas No: 2019/2407

Karar No: 2021/2861

Tarihi: 01/02/2021

» Bordro Hilesi

» Fazla Çalışmanın Tanıkla İspatı

» Aynı İşverene Dava Açan Tanık Anlatımlarına İhtiyatla Yaklaşmak Gerektiği

» Sadece İşverene Dava Açan Tanık Anlatımlarıyla Karar Verilemeyeceği

» Tanığın Beyanlarının Ancak Çalıştığı Dönemle Sınırlı Dikkate Alınmasının Gerektiği

ÖZET:

Başka bir anlatımla, bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirmektedir. Bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirdiğinden işverenin kayıtlarında (bordro ve bordrolara uygun olarak tanzim edilen mesai şeritleri) yer alan fazla mesai ve tatil çalışma süreleri davacı işçinin fazla mesai yaptığını ve tatil günlerinde çalıştığını göstermez. Kaldı ki bu bordroların ve mesai şeritlerinin gerçekte alınan ücreti gizlemek için sonradan gerçeğe aykırı olarak tanzim edildiği davacı tarafın da kabulündedir. Bu halde söz konusu alacakların varlığını ispat yükü davacıdadır. Davacı çalışma olgusu yönünden işyeri kayıtlarına ve tanık beyanlarına dayanmıştır..

Dairemizin istikrarlı uygulaması gereği, davalı aleyhine dava açanlar tanık olarak dinlenmiş ise bu işçilerin tanıklıklarına ihtiyatlı yaklaşılmalı ve salt bu tanıkların beyanı ile sonuca gidilmemelidir. İşveren ile husumet içinde olan tanıkların beyanları diğer yan delillerle birlikte değerlendirilmelidir.

Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacı tanık beyanlarına göre davacının fazla çalışma yaptığı ve tatil günlerinde çalıştığı kabul edilip alacak hesaplanmıştır. Oysa davacı tanığı olarak dinlenen işçilerden M.T. ve S.K. aynı şekilde davalı aleyhine dava açan kişiler olup, davacı tanığı A.A. da çalışma süresi itibarıyla hesaplama esas çalışma süresindeki çalışma düzenini bilebilecek durumda değildir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili; müvekkilinin davalı şirketin yurt dışı şantiyelerinde 1997 – 2015 tarihleri arasında mekanikçi/oksijen kaynakçısı olarak çalıştığını, son aylık net ücretinin 1.500 USD olduğunu, iş bitiminde iş akdinin sona erdiğini, işçilik alacaklarının ödenmediğini ileri sürerek kıdem ve ihbar tazminatları ile ulusal bayram, genel tatil, hafta tatili ve fazla mesai alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili; talep edilen alacakların zamanaşımına uğradığını, davanın öncelikle zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmesi gerektiğini, davacının belirli süreli iş akdiyle proje bazlı saat ücreti ile çalıştığını, davacının son olarak 5,40 USD saat ücreti ile çalıştığını, iş akdinin davacının el yazısı ile yazdığı istifa dilekçesi ile 24.12.2014 tarihinde sona erdiğini, bu nedenle davacının kıdem ve ihbar tazminatına hak kazanmadığını, bordrolar ve cari hesap kartları ve bankaya yatan ödemelerin birbirleri ile uyumlu olduğunu, ödemelerin ihtirazi kayıt ileri sürülmeden kabul edildiğini savunarak davanın reddini talep etmiştir.

İlk Derece Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece davanın kısmen kabulü ile kıdem ve ihbar tazminatları ile ulusal bayram, genel tatil, hafta tatili ve fazla mesai alacaklarının davalıdan tahsiline hükmedilmiştir.

İstinaf başvurusu:

İlk derece mahkemesinin kararına karşı davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesince davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı davalı vekili temyiz etmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Taraflar arasındaki temel uyuşmazlık, işverence ödenen ücret içinde fazla çalışma ve tatil ücreti alacaklarının yer alıp almadığı noktasında toplanmaktadır.

Dosya içinde yer alan ücret bordroları ve mesai şeritleri imzasız olup, aylık normal çalışma, fazla çalışma ve tatil çalışmalarını da içerir şekilde düzenlenmiştir. Bazı aylarda normal mesai süresi azaltılarak ve karşılığında fazla çalışma ile tatil mesaisi süreleri arttırılarak bordro düzenlendiği, böyle olunca davacı işçiye esasen aylık olarak yabancı paralar üzerinden temel ücret ödendiği ancak imzasız bordrolarla fazla çalışma ile tatil ücretleri de gösterilmek suretiyle tahakkuka gidildiği anlaşılmaktadır. Başka bir anlatımla, bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirmektedir. Bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirdiğinden işverenin kayıtlarında (bordro ve bordrolara uygun olarak tanzim edilen mesai şeritleri) yer alan fazla mesai ve tatil çalışma süreleri davacı işçinin fazla mesai yaptığını ve tatil günlerinde çalıştığını göstermez. Kaldı ki bu bordroların ve mesai şeritlerinin gerçekte alınan ücreti gizlemek için sonradan gerçeğe aykırı olarak tanzim edildiği davacı tarafın da kabulündedir. Bu halde söz konusu alacakların varlığını ispat yükü davacıdadır. Davacı çalışma olgusu yönünden işyeri kayıtlarına ve tanık beyanlarına dayanmıştır.

Somut uyuşmazlıkta, işçinin çalışma olgusunun tespitinde işyerinde veya komşu işyerinde çalışanların tanıklığı önemli olduğu gibi tanık olarak dinlenecek kişinin tanıklığına güveni etkileyebilecek bir durumun olup olmadığı da araştırılmalıdır.

Diğer taraftan [6100 HMK](#)’un tanıkla ilgili hükümleri incelendiğinde, 240/1 maddesinde “Davada taraf olmayan kişiler tanık olarak gösterilebilir”, 250. maddesinde “Tanığın davada yararı bulunmak gibi

tanıklığının doğruluğu konusunda kuşkuyu gerektiren sebepler varsa, bunu iki taraftan biri iddia ve ispat edebilir” ve 254. maddesinde ise “Dinleme sırasında öncelikle tanıktan adı, soyadı, doğum tarihi, mesleği, adresi, taraflarla akrabalığının veya başka bir yakınlığının bulunup bulunmadığı, tanıklığına duyulacak güveni etkileyebilecek bir durumu olup olmadığı sorulur” kurallarına yer verilmiştir.

Dairemizin istikrarlı uygulaması gereği, davalı aleyhine dava açanlar tanık olarak dinlenmiş ise bu işçilerin tanıklıklarına ihtiyatlı yaklaşılmalı ve salt bu tanıkların beyanı ile sonuca gidilmemelidir. İşveren ile husumet içinde olan tanıkların beyanları diğer yan delillerle birlikte değerlendirilmelidir.

Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacı tanık beyanlarına göre davacının fazla çalışma yaptığı ve tatil günlerinde çalıştığı kabul edilip alacak hesaplanmıştır. Oysa davacı tanığı olarak dinlenen işçilerden M.T. ve S.K. aynı şekilde davalı aleyhine dava açan kişiler olup, davacı tanığı A.A. da çalışma süresi itibariyle hesaplamaya esas çalışma süresindeki çalışma düzenini bilebilecek durumda değildir.

Tanıkların konumu, tanıklıklarına duyulacak güveni etkileyecek durumdadır. Bu nedenle tanıklıklarına itibar edilemez. Yukarıda anlatıldığı gibi bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirdiğinden işverenin kayıtlarında (bordro ve bordrolara uygun olarak tanzim edilen mesai şeritleri) yer alan fazla mesai ve tatil çalışma süreleri de davacı işçinin fazla mesai yaptığını ve tatil günlerinde çalıştığını göstermez. Davacı fazla çalışma yaptığını ve tatil günlerinde çalıştığını somut delillerle kanıtlamadığından bu taleplerin reddi gerekirken kabulü hatalıdır.

Sonuç:

Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının ve bu karara karşı istinaf başvurusunu esastan reddeden Bölge Adliye Mahkemesi kararının, yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine, bozma kararının bir örneğinin ise kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 01/02/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.